

Nadwiślański Oddział Straży Granicznej

<https://nadwislanski.strazgraniczna.pl/wis/aktualnosci/41760,Dla-obywateli-RP-posiadajacych-rownoczesnie-obywatelstwo-innego-panstwa.html>
17.05.2025, 11:25

Dla obywateli RP posiadających równocześnie obywatelstwo innego państwa

Krzysztof Grzech

Uprzejmie informujemy, że wymóg okazania funkcjonariuszom Straży Granicznej podczas kontroli granicznej polskiego dokumentu paszportowego lub odpowiednio dowodu osobistego dotyczy wszystkich obywateli polskich.

Jeśli pomimo posiadania obywatelstwa polskiego, osoba będąca jednocześnie obywatelem innego państwa zdecyduje się na legitymowanie się dokumentem podróży wydanym przez władze tego państwa, to powinna mieć na uwadze, iż w takiej sytuacji będą dotyczyły jej przy przekraczaniu granicy RP wymogi, jakie powinni spełnić obywatele państw trzecich. Przykładowo ograniczony będzie czas dozwolonego pobytu w RP (czyli 90 dni w okresie 180-dniowym), którego przekroczenie będzie uznane za naruszenie prawa skutkujące sankcjami.

Odmienne jednak będzie traktowana osoba legitymująca się dokumentem podróży wydanym przez władze państwa trzeciego, która sama przy odprawie paszportowej aktywnie powoła się na fakt posiadania polskiego obywatelstwa. W takiej sytuacji funkcjonariusz Straży Granicznej będzie zobowiązany do traktowania takiej osoby wyłącznie jak polskiego obywatela. Zgodnie bowiem z art. 3 ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (Dz.U. z 2012 r. poz. 161 z późn. zm.) „obywatel polski posiadający równocześnie obywatelstwo innego państwa ma wobec Rzeczypospolitej Polskiej takie same prawa i obowiązki jak osoba posiadająca wyłącznie obywatelstwo polskie. Obywatel polski nie może wobec władz Rzeczypospolitej Polskiej powoływać się ze skutkiem prawnym na posiadane równocześnie obywatelstwo innego państwa i na wynikające z niego prawa i obowiązki.”. Konsekwencją powyższego będzie konieczność okazania polskiego dokumentu uprawniającego do przekroczenia granicy.

Rekomendacje

Mając na uwadze obowiązujące przepisy i nasze dążenie do zapewnienia przekraczającym granicę sprawnej odprawy paszportowej, uprzejmie sugerujemy osobom posiadającym oprócz obywatelstwa polskiego również obywatelstwo innego państwa, a w przyszłości zamierzającym odbyć podróż do Polski, aby z odpowiednim wyprzedzeniem podjęły kroki zmierzające do uzyskania polskiego dokumentu paszportowego.

Rekomendacja, by podczas odprawy granicznej okazywać funkcjonariuszom Straży Granicznej polski dokument uprawniający do przekroczenia granicy, wynika z przepisów polskiego prawa. Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (Dz.U. z 2012 r. poz. 161 z późn. zm.) „obywatel polski posiadający równocześnie obywatelstwo innego państwa ma wobec Rzeczypospolitej Polskiej takie same prawa i obowiązki jak osoba posiadająca wyłącznie obywatelstwo polskie. Obywatel polski nie może wobec władz Rzeczypospolitej Polskiej powoływać się ze skutkiem prawnym na posiadane równocześnie

obywatelstwo innego państwa i na wynikające z niego prawa i obowiązki.”.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2015 r. poz. 930, z późn.zm.), „przekraczanie granicy państwowej jest dozwolone na podstawie dokumentów uprawniających do jej przekraczania.”

Z art. 4 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 268, z późn. zm.) wynika, iż - w stosunku do polskich obywateli - „dokument paszportowy uprawnia do przekraczania granicy i pobytu za granicą oraz poświadcza obywatelstwo polskie, a także tożsamość osoby w nim wskazanej w zakresie danych, jakie ten dokument zawiera”.

Polscy obywatele decydujący się na przekroczenie polskiej granicy państwowej i okazujący przy tej okazji zagraniczny dokument podróży (paszport państwa, którego obywatelstwo również posiadają) powinni być świadomi procedur stosowanych w takich sytuacjach. Przy przekraczaniu granicy zewnętrznej państw strefy Schengen przez osobę będącą obywatelem państwa trzeciego i legitymującą się paszportem tego państwa - funkcjonariusz Straży Granicznej zamieszcza w jej paszporcie odcisk stempla kontroli granicznej, który stanowi potwierdzenie daty wjazdu na terytorium RP. Zgodnie z Kodeksem Granicznym Schengen, obywatele państw trzecich, których nie dotyczy obowiązek posiadania wiz, mogą przebywać na terytorium RP i innych państw obszaru Schengen przez 90 dni w okresie 180-dniowym, jeżeli m.in. posiadają ważny dokument podróży uprawniający do przekraczania granicy i wystarczające środki utrzymania na czas planowanego pobytu. Przekroczenie 90-dniowego okresu pobytu w okresie 180-dniowym skutkuje dla cudzoziemca poniesieniem konsekwencji naruszenia obowiązującego prawa, takimi jak np. orzeczenie grzywny w wysokości do 500 złotych, czy wpisanie jego danych osobowych do Systemu Informacyjnego Schengen dla celów odmowy wjazdu.

Jeżeli w trakcie odprawy granicznej przy wyjeździe z Polski funkcjonariusz Straży Granicznej stwierdzi, że osoba legitymująca się paszportem innego państwa nie posiada w tym paszporcie odcisku stempla kontroli granicznej poświadczającego datę wjazdu do Polski lub też przekroczyła 90-dniowy okres pobytu w okresie 180-dniowym - obowiązany jest podjąć stosowne czynności wyjaśniające, w trakcie których może okazać się, że osoba zainteresowana posiada także obywatelstwo polskie. Od tego momentu funkcjonariusz Straży Granicznej ma obowiązek traktować taką osobę wyłącznie jako obywatela polskiego. W takim przypadku nie mogą być wobec tej osoby zastosowane sankcje z powodu przekroczenia dozwolonego okresu pobytu w Polsce, jednakże będzie od niej wymagane okazanie ważnego polskiego dokumentu umożliwiającego przekroczenie granicy RP.

OBYWATELE RP POSIADAJĄCY RÓWNOCZEŚNIE OBYWATELSTWO INNEGO PAŃSTWA

Powinni pamiętać o tym, że ...



W myśl obowiązujących w Polsce przepisów, głównie art. 3 ustawy o obywatelstwie polskim z dnia 2 kwietnia 2009 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 161), który stanowi, iż:

- Obywateli polski posiadający równocześnie obywatelstwo innego państwa ma wobec Rzeczypospolitej Polskiej takie same prawa i obowiązki jak osoba posiadająca wyłącznie obywatelstwo polskie.
- Obywateli polski nie może wobec władz Rzeczypospolitej Polskiej powoływać się ze skutkiem prawnym na posiadane równocześnie obywatelstwo innego państwa i na wynikające z niego prawa i obowiązki.

POSIADANIE PRZEZ OBYWATELA RP RÓWNOCZEŚNIE OBYWATELSTWA INNEGO PAŃSTWA jest dopuszczalne, jednak nie skutkuje ono prawem do przedkładania obywatelstwa obcego nad polskie. Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie może on żądać przed organami państwowymi, aby traktowano go jako obywatela innego państwa.

OSOBA POSIADAJĄCA OPRÓCZ POLSKIEGO INNE OBYWATELSTWO przy przekraczaniu granicy RP powinna zwrócić uwagę na wymogi obowiązujące w zakresie dokumentów uprawniających do przekroczenia granicy.

NALEŻY WIEDZIEĆ, ŻE FUNKCJONARIUSZ STRAŻY GRANICZNEJ w trakcie kontroli granicznej dysponując informacją, że podróżny posiada obywatelstwo polskie, a nie ma ważnego polskiego paszportu, czy dowodu osobistego, w zależności od kierunku podróży, ma obowiązek nie zezwolić takiej osobie na przekroczenie granicy RP na wyjazd, **nawet jeśli ta osoba wjechała na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie dokumentu stwierdzającego obywatelstwo innego państwa.**